

Гунар Кайзер

КУЛТЪТ

София, 2024

Преводът е направен по изданието

GUNNAR KAISER

DER KULT

ÜBER DIE VIRALITÄT DES BÖSEN

© Rubikon-Betriebsgesellschaft mbH, Munich 2022

„Катехон“ е импринт на издателство „Изток-Запад“.

© Издателство „Изток-Запад“, 2024

Всички права на български език запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде възпроизвеждана или предавана под каквато и да е форма и по какъвто и да било начин без изричното съгласие на издателство „Изток-Запад“.

© Мартин Петрушев, превод, 2024

© Андрей Червенков, оформление на корицата, 2024

ISBN 978-619-01-1359-1

ГУНАР КАЙЗЕР

КУЛТЪТ

Превод от немски
Мартин Петрушев

КАТЕХОНИ

Водещ редактор
доц. д-р Григор Сарийски

...

№7	Уан Иуей	<i>Глобализация по китайски</i>
№8	Александър Дугин	<i>Четвъртият път</i>
№9	Едуард Грифин	<i>Създанието от Джекил Айлънд</i>
№10	Д-р Анна Лембке	<i>Допаминов свят</i>
№11	Алексей Вандам	<i>Геополитика и геостратегия</i>
№12	Норберт Херинг	<i>Финалната игра на капитализма</i>
№13	Даниел Естулин	<i>Институтът „Тависток“</i>
№14	Имануел Уолърстийн	<i>Исторически капитализъм</i>
№15	Съст. Урих Мис	<i>Великото зануляване</i>
№16	Андрей Фурсов	<i>Оргазмът на богомолката</i>
№17	Съст. Давид Енгелс	<i>Обновлението на Европа</i>
№18	Уилям Х. Макнийл	<i>Възходът на Запада, том 1 и 2</i>
№19	Ханс-Йоахим Маац	<i>Общество на страха</i>
№20	Каръл Куигли	<i>Англо-американският управляващ елит</i>
№21	Игор Шнуренко	<i>Демонът отвъртре</i>
№22	Робърт Ф. Кенеди-мл.	<i>Истинският Антъни Фаучи</i>
№23	Дмитрий Зикин	<i>Забранената икономика</i>
№24	Игор Шнуренко	<i>Хакнатият човек</i>
№25	Алън У. Дълес	<i>Изкуството на разузнаването</i>
№26	Матиас Десмет	<i>Психология на тоталитаризма</i>
№27	Валентин Вацев	<i>Актуалността на миналото</i>
№28	Артур Кордон	<i>Перспективата изкуствен интелект</i>
№29	Боян Чуков	<i>Матрицата 2</i>
№30	Тома Пикети	<i>Кратка история на равенството</i>
№31	Кирил Фурсов	<i>Държавата търговец</i>
№32	Майкъл Хъдсън	<i>Съдбата на цивилизацията</i>
№33	Халфорд Макиндръ	<i>Географската ос на историята</i>
№34	Сергей Савелиев	<i>Нищетата на мозъка</i>
№35	Нийл Фъргюсън	<i>Големият упадък</i>
№36	Гунар Кайзер	<i>Култът</i>

Съдържание

ВЪВЕДЕНИЕ.....	7
ПАРТИТО СВЪРШИ!.....	19
ПРОБУЖДАНЕТО	31
ТОВА Е КУЛТ!	
АНАЛИЗ НА ЕДИН КРИЗИСЕН ФЕНОМЕН.....	70
ЕЛЕМЕНТИТЕ НА КУЛТА	97
МЕТОДИТЕ НА КУЛТА.....	131
ЦЕЛИТЕ НА КУЛТА	233
ВЪЗНИКВАНЕ НА КУЛТА	251
СРЕЩУ КУЛТА.....	285

ВЪВЕДЕНИЕ

Организационният човек е изгубил способността си да не се подчинява, той вече дори не осъзнава, че е подчинен. В този момент от историята единствено способността да се съмняваш, критикуваш и да не се подчиняваш може да реши дали ще има бъдеще за човечеството, или ще настъпи краят на цивилизацията.

Ерих Фром

Уводни гуми от Матиас Бурхард

Чудовищното мислене

Чудовищното се случва. Пред очите ни. Замаяни от впечатленията и новините, ние все още не се доверяваме на възприятията си и се колебаем да приемем това, което се разиграва пред очите ни: политическа трансформация, културна цезура, разрив на цивилизацията. Някои неща са видими от години, а други връхлитат изненадващо. Нашето минало вече не може да ни даде опора, а бъдещето не обещае нищо добро. Чувстваме се изложени на чуждата милост като пленници, попаднали в капан, от който няма изход, достижим с нашите собствени сили. Обществеността и нейните институции проиграха последните си остатъци от доверие. Медиите, науката, политиката, администрацията, Църквата, здравеопазването, правото и образованието, изкуството и културата се оказват все по-неефективни и колкото по-истерично заявяват своята значимост, толкова по-очевиден става техният провал. Провалиха се в действителните си цели. Провалиха се в задачата си да предотвратят чудовищното. Те отдавна са инфектирани и разпространяват духа на заразата. От тях вече не може да се очаква културна ориентация и предложения за смисъл, а само празнодумията на господството и репресивните мерки.

Но внимание! Това, което едни осъждат като упадък, други приемат за прогрес. Това, което за едни изглежда като репресия, за други се оказва солидарност. Тази многозначност обаче не е възражение срещу чудовищното, а по-скоро е негов израз. Ние сме разделени. Съвместният свят е разпокъсан. За Хана Арент това е симптом на тоталитаризма. В това отношение тоталното господство превъзхожда дори тиранията, която само изолира хората един от друг, но не ги обрича на пълна изоставеност.

Само там, където общият свят е напълно разрушен и се е появила напълно несвързана в себе си социална маса, чиято нееднородна уеднаквеност се състои от индивиди, които са не само изолирани, но и концентрирани само върху себе си и нищо друго, тоталното господство може да упражни пълната си сила, да се утвърди безпрепятствено. (Хана Арент, „Елементи и произход на тоталното господство“)

Манталитетът на масовия индивид обаче се изразява в подчинение. Колко добре дошла възможност за потомците на Просвещението да свалят от себе си бремето на зрелостта и да използват отново собствения си интелект под наставленията на друг, да се предадат най-сетне на мързела и малодушието и да им бъде позволено да се наслаждават с най-добра съвест на удоволствието от доносите и остракирането на инакомислещите и тези, които отказват да приемат ваксината. Остава само малка крачка до тяхното символично или до фактическото им унищожение. Но с какво може да се подхранва надеждата, че тази стъпка няма да бъде направена, когато етиката и науката, самите авторитети на моралните норми и знанието, не само че не оказват съпротива, но дори се предлагат като акушерки на ново цивилизационно недоносче? С оглед на самоотвержено-то нежелание на немалка част от населението да се ваксинира председателката на Германския съвет по етика Алена Буйкс в пряк текст, но, надяваме се, не в буквален смисъл, препоръчва „стрелба от всички оръдия“.

Отмахва люспите от очите ни. Секва ни дъхът. Остава ни без думи. То, чудовищното. Точно защото е толкова мащабно, то може да се осъществи при пълна прозрачност. Мислим, че е невъобразимо именно защото е реално. Смятаме, че призивите на Касандра са преувеличени, защото погрешно вярваме, че реалността се нуждае от нашето приемане или одобрение, за да придобие власт над нас. Дори и в критичните кръгове понякога е недопустимо да се назовава чудовищното, защото предполагаемата сила на мисълта е тази, която му придава реалност. Може би е преждевременно да вдигаме бялото знаме. Чувствата на безсилие и примирение са основателни, но не са добра почва

за приемлив живот. Според мен обаче надеждата не трябва да идва от разкрасяването на ситуацията, а само от реалистичните алтернативи за действие. Това включва честен анализ на ситуацията и опит да се разбере как сме попаднали в нея. Вече знаем, че поставянето на диагноза на съвременето е рисковано начинание. От една страна, човек може да сгреша в оценките си поради липса на историческа дистанция, а от друга, може да стане обект на социално отлъчване и презрение – именно защото е ударил в десетката. Ето защо днес да се говори философски е теоретичен и екзистенциален риск, особено ако е вярна диагнозата, че тоталитаризмът засилва своята сплотеност от обстоятелството, че се издига до култ за масите. Еретиците са трън в очите на правоверните. Те са заплашени от инквизиция и изгаряне на кладата. В същото време обаче изобличаването на политическата катастрофа дава и шанс да се предотврати най-лошото или поне да се избегне опасността. Задачата на философията в този случай се състои в изясняването на категориите, така че местата за уединение и отстъпленията на свой ред да не носят семената на чудовищното, а да изградят основата на един човешки живот в най-добрия смисъл на думата.